

Analýza sociálnych vplyvov

Vplyvy na hospodárenie domácností, prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, sociálnu inklúziu, rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť

4.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na hospodárenie domácností a špecifikujte ovplyvnené skupiny domácností, ktoré budú pozitívne/negatívne ovplyvnené.

Vedie návrh k zvýšeniu alebo zníženiu príjmov alebo výdavkov domácností?

Ktoré skupiny domácností/obyvateľstva sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?

Sú medzi potenciálne ovplyvnenými skupinami skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?

Popíšte **pozitívny** vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:

Pozitívny vplyv na hospodárenie domácností bude v prípadoch, keď producenti odpadových vôd vykonávali pravidelné vyvážanie obsahu žumpy (splaškových vôd) fekálnym vozidlom tak, ako to ukladá vodný zákon. Pravidelný vývoz je drahší ako platba za odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou (stočné).

Pozitívny vplyv na odberateľov vody a producentov odpadových vôd, ktorí budú žiadať o pripojenie nehnuteľnosti na verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu má aj zavedenie zákazu pre vlastníkov verejných vodovodov alebo verejných kanalizácií a pre prevádzkovateľov verejných vodovodov alebo verejných kanalizácií vyžadovať za možnosť pripojenia sa vodovodnou prípojkou na verejný vodovod neprimerané finančné požiadavky (priame, alebo nepriame) alebo kanalizačnou prípojkou na verejnú kanalizáciu. Zámerom je zabrániť takému nekalému správaniu, najmä malých vlastníkov verejných vodovodov (resp. ich prevádzkovateľov) alebo verejných kanalizácií (resp. ich prevádzkovateľov).

Pozitívny vplyv na odberateľov vody a najmä producentov odpadových vôd, ktorí budú žiadať o pripojenie nehnuteľnosti na verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu spočíva v nasledovnej povinnosti pre vlastníka verejnej kanalizácie, ktorý je povinný vybudovať na vlastné náklady zaústenie kanalizačnej prípojky na verejnú kanalizáciu. Vlastník nehnuteľnosti na bývanie vybuduje na vlastné náklady kanalizačnú prípojkou na vlastnom pozemku až po revíziu kanalizačnú šachtu, následne vlastník verejnej kanalizácie vybuduje zaústenie tejto kanalizačnej prípojky na verejnú kanalizáciu (po splnení podmienok uložených prevádzkovateľom); pričom náklady na toto zaústenie je vo výške 1 200 € až 1410 € (pri dĺžke do 7 metrov) a nebude ich hradiť vlastník nehnuteľnosti. To je pozitívny vplyv a motivácia, aby mali prístup k možnosti napojenia sa na verejnú kanalizáciu všetci producenti odpadových vôd.

Pre občanov, ktorí vybudujú pripojenie vodovodnej prípojky na verejný vodovod na vlastné náklady (po dohode a poverení vlastníkom verejného vodovodu v ojedinelých prípadoch, v rámci potreby rýchleho pripojenia sa na verejný vodovod z vlastníka verejnej kanalizácie dôvodu bývania) je povinný vlastník verejného vodovodu prevziať od odberateľa pitnej vody toto pripojenie do svojho vlastníctva, alebo nájmu a prevádzky, ak pri budovaní pripojenia boli splnené

	<p>podmienky výstavby určené prevádzkovateľom verejného vodovodu, alebo vlastníkom verejného vodovodu. Obdobné platí aj pre zaústenia kanalizačnej prípojky na verejnú kanalizáciu vybudované vo verejnom priestranstve na vlastné náklady žiadateľom o pripojenie sa na verejnú kanalizáciu. Následne nemajú odberateľ alebo producent starosť o prevádzku a opravy tohto pripojenia alebo zaústenia, nebude ich to finančne zaťažovať v budúcich rokoch.</p>
<p>Špecifikujte pozitívne ovplyvnené skupiny:</p>	<p>Ide o občanov – producentov odpadových vôd, bývajúcich najmä v rodinných domoch, ktorí majú možnosť pripojiť nehnuteľnosť na vybudovanú verejnú kanalizáciu a ktorí doteraz pravidelne zabezpečovali odvoz splaškových odpadových vôd z vodotesnej žumpy fekálnym vozidlom na ČOV.</p>
<p>Popíšte negatívny vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:</p>	<p>Ide o občanov – producentov odpadových vôd, bývajúcich v domoch, ktorí mali možnosť pripojiť nehnuteľnosť na verejnú kanalizáciu a neurobili tak v čase keď sa budovala verejná kanalizácia a ktorí ani nezabezpečovali pravidelný odvoz splaškových odpadových vôd z vodotesnej žumpy fekálnym vozidlom na ČOV, ale nelegálnym spôsobom (v rozpore s vodným zákonom a zákonom o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách) vypúšťali z nevodotesnej žumpy splaškové odpadové vody nepriamo cez podložie do podzemných vôd, alebo do povrchových vôd. Doteraz neplatili nič za nakladanie so splaškovými odpadovými vodami, po pripojení nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu budú platiť stočné a jednorazový náklad za výstavbu kanalizačnej prípojky, avšak zaústenie kanalizačnej prípojky na verejnú kanalizáciu má povinnosť vybudovať vlastník verejnej kanalizácie, čo nevytvára tak vysoké finančné požiadavky na občana (nakoľko na cenu zaústenia zásadne vplyva lokalita – obec či miesto, trieda komunikácie v ktorej je trasovaná verejná kanalizácia, projekt dopravného značenia a samotné dopravné značenie a podmienky spätných úprav, tiež miestne poplatky a pod.).</p>
<p>Špecifikujte negatívne ovplyvnené skupiny:</p>	<p>Ide o občanov – producentov odpadových vôd, bývajúcich v domoch, ktorí mali možnosť pripojiť nehnuteľnosť na verejnú kanalizáciu a ktorí nezabezpečovali pravidelne odvoz splaškových odpadových vôd z vodotesnej žumpy fekálnym vozidlom na ČOV, ale ich nelegálnym spôsobom vypúšťali nepriamo do podzemných vôd, alebo do povrchových vôd, alebo už nemajú vodotesnú žumpu a splaškové odpadové vody nelegálnym spôsobom cez pôdne podložie nepriamo odtekajú do podzemných vôd.</p>
<p>Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv:</p>	<p>Povinnosť pripojiť nehnuteľnosť na verejnú kanalizáciu, ak je to technicky možné a jej kapacita to umožňuje, a nevyžaduje si to neprimerane vysoké náklady, platí pre všetkých producentov odpadových vôd. Táto povinnosť bola uložená už zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov. Povinnosť pre vlastníka verejnej kanalizácie vybudovať, opravovať a udržiavať zaústenia verejnej kanalizácie na vlastné náklady vytvára pozitívne ekonomické podmienky na napojenie sa nehnuteľnosťí nových producentov odpadových vôd na verejnú kanalizáciu, teda aj pre skupiny v riziku chudoby.</p>

Kvantifikujte rast alebo pokles príjmov/výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným materiálom.
 V prípade vyššieho počtu ovplyvnených skupín doplňte do tabuľky ďalšie riadky.
 V prípade, ak neuvádzate kvantifikáciu, uveďte dôvod.

Ovplyvnená skupina č. 1:	
<p><i>Pozitívny vplyv - priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:</i></p>	<p>Pozitívny vplyv na hospodárenie domácností bude v prípadoch, keď producenti odpadových vôd vykonávali pravidelné vyvážanie obsahu žumpy (splaškových vôd) fekálnym vozidlom tak, ako to ukladá vodný zákon. Pravidelný vývoz je drahší ako platba za odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou (stočné). Producenti odpadových vôd budú mať jednorazový náklad na vybudovanie kanalizačnej prípojky, ktorej cena je závislá od skutočnosti, či si ju bude budovať svojpomocne, alebo si ju dá vybudovať firme. Porovnanie cien: žumpa – stočné. Vývoz žumpy cca 55 eur na 10 m³ do 10 km odvozu na ČOV x 12 krát vývoz = 660 eur. Cena za jeden vývoz žumpy sa pohybuje aj viac ako 70 € v závislosti od dovoznej vzdialenosti na ČOV (počíta sa zhruba 3,5 obyvateľa na domácnosť).</p> <p>Zriadenie kanalizačnej prípojky cca 700 € a viac (podľa skutočnosti, či bola budovaná v dávnej minulosti, resp. po roku 2004 v rámci operačných programov, Kohézneho fondu a podobne, keď sa realizovali kanalizačné odbočenia a revízie domové šachty), resp. i menej, pokiaľ ju producent bude budovať svojpomocne. Na jej cenu vplýva viacero faktorov najmä jej dĺžka a terén, kadiaľ bude vedená až po zaústenie. Zaústenie realizuje vlastník verejnej kanalizácie, čo predstavuje pozitívny vplyv z finančného hľadiska na novopripájaných producentov odpadových vôd.</p> <p>Producenti odpadových vôd po pripojení nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu budú platiť stočné – cca 34 m³/osobu za rok x cca 1,163 €/m³ = 39,5 eura za rok (1,163 eura/m³ – priemerná cena za 14 veľkých regionálnych vodárenských spoločností, ktoré odkanalizovávajú cca 90 % producentov odpadových vôd v rámci Slovenska). Za 3,5 osoby na domácnosť to bude ročný poplatok cca 138,25 €. V menších obciach (kde vlastníkom a prevádzkovateľom je obec) je cena za m³ odvedenej a čistenej odpadovej vody spravidla nižšia 0,5 – 1,0 eura /m³.</p>
<p><i>Negatívny vplyv - priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:</i></p>	<p>Ide o občanov – producentov odpadových vôd, bývajúcich v domoch, ktorí mali možnosť pripojiť nehnuteľnosť na verejnú kanalizáciu a ktorí nezabezpečovali odvoz splaškových vôd z vodotesnej žumpy fekálnym vozidlom na ČOV, ale nelegálnym spôsobom vypúšťali z už nevodotesnej žumpy splaškové vody nepriamo do podzemných vôd, alebo do povrchových vôd. Doteraz neplatili nič za nakladanie s vyprodukovanými splaškovými vodami, po pripojení nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu budú platiť stočné – cca 36 m³ za rok x cca 1,1636 €/m³ = 41,9 eura za rok (1,1636 eura/m³ – priemerná cena za 14 veľkých vodárenských spoločností, ktoré odkanalizovávajú cca 90 % producentov odpadových vôd). Za tri osoby v domácnosti bude ročný poplatok cca 125,7 eur za rok za odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou.</p>

	<p>Plus jednorazový náklad na vybudovanie kanalizačnej prípojky, ktorej cena je závislá od skutočnosti, či si ju bude budovať svojpomocne, alebo si ju dá vybudovať firme a tiež aj na dĺžke kanalizačnej prípojky. Jednorazový náklad na zriadenie kanalizačnej prípojky cca 700 € a viac (podľa skutočnosti, či bola budovaná verejná kanalizácia vrátane „odbočenia“ – zaústenia v dávnej minulosti, resp. po roku 2004 v rámci operačných programov, Kohézneho fondu a podobne, keď sa realizovali kanalizačné odbočenia a revízne domové šachty, cca po hranicu nehnuteľnosti vo verejnom priestranstve), resp. i menej, pokiaľ ju producent bude budovať svojpomocne.</p> <p>Vývoz žumpy cca 55 eur do 10 m³ odpadovej vody do 10 km odvozu na ČOV x 12 krát vývoz = 660 eur. Cena za vývoz žumpy sa pohybuje aj viac ako 70 € v závislosti od dovoznej vzdialenosti odpadových vôd fekálnym vozidlom na ČOV. Náklady sa počítali na jednu domácnosť (cca 3 osoby).</p>
<i>Veľkosť skupiny (počet obyvateľov):</i>	Nedisponujeme všetkými predmetnými údajmi. Hrubý odhad - nepripojených producentov odpadových vôd, ktorí majú možnosť napojiť sa na verejnú kanalizáciu cca 41 418 producentov odpadových vôd v rámci 16 vodárenských regionálnych spoločností, (ktorí zaslali hrubý odhad potenciálnych pripojení producentov bývajúcich v domoch na verejnú kanalizáciu). Z obcí nie sú dostupné takéto informácie.
Ovplyvnená skupina č. 2:	
<i>Pozitívny vplyv - priemerný rast príjmov/pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:</i>	
<i>Negatívny vplyv - priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:</i>	
<i>Veľkosť skupiny (počet obyvateľov):</i>	
<i>Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:</i>	
<i>V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky vyššie špecifikovaných domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. mieru rizika chudoby, podiel rastu/poklesu výdavkov na celkových výdavkoch/príjme):</i>	

4.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva a vplyv na sociálnu inklúziu.

Má návrh vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám?

Špecifikujete ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny v prístupnosti s ohľadom na dostupnosť finančnú, geografickú, kvalitu, organizovanie a pod. Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.

Rozumie sa najmä na prístup k:

- ☞ sociálnej ochrane, sociálno-právnej ochrane, sociálnym službám (vrátane služieb starostlivosti o deti, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím),
- ☞ kvalitnej práci, ochrane zdravia, dôstojnosti a bezpečnosti pri práci pre zamestnancov a existujúcim zamestnaneckým právam,
- ☞ pomoci pri úhrade výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím,
- ☞ zamestnaniu, na trh práce (napr. uľahčenie zosúladenia rodinných a pracovných povinností, služby zamestnanosti), k školeniam, odbornému vzdelávaniu a príprave na trh práce,
- ☞ zdravotnej starostlivosti vrátane cenovo dostupných pomôcok pre občanov so zdravotným postihnutím,
- ☞ k formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu,
- ☞ bývaniu a súvisiacim základným komunálnym službám,
- ☞ doprave,
- ☞ ďalším službám najmä službám všeobecného záujmu a tovarom,
- ☞ spravodlivosti, právnej ochrane, právnym službám,
- ☞ informáciám
- ☞ k iným právam (napr. politickým).

Prístup producentov odpadových vôd bývajúcich v domoch, ktorí produkujú odpadové vody k súvisiacim základným komunálnym službám – možnosť pripojiť sa na verejnú kanalizáciu, ak už je v obci vybudovaná a prevádzkovaná. Doteraz časť občanov bývajúcich v domoch túto službu nevyužívali a splaškové odpadové vody dočasne hromadili v žumpě a následne zabezpečovali ich vývoz fekálnym vozidlom na čistiareň odpadových vôd. Pripojením na verejnú kanalizáciu sa zvýši komfort na bývanie, odpadne starosť za pravidelné vývozy žump a zabezpečí sa odstránenie prípadného negatívneho vplyvu netesných žump, resp. nelegálnemu nakladaniu so žumpovými vodami, čo bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie, najmä ochranu podzemných vôd a povrchových vôd. Významný pozitívny vplyv (ak budú odpadové vody odvádzané stokovou sieťou na čistiareň odpadových vôd) to má najmä v oblastiach, kde občania využívajú na zásobovanie pitnou vodou individuálne domové studne. Tam často býva kvalita týchto podzemných vôd ohrozená koliformnými baktériami, ktorých výskyt môže byť spôsobený vnikom nečistených odpadových vôd z netesných žump, resp. nelegálnym vypúšťaním splaškových vôd zo žump do povrchových vôd alebo nepriamo cez podlažie do podzemných vôd.

Má návrh významný vplyv na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva alebo skupín v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?

Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv na ne. Je tento vplyv väčší ako vplyv na iné skupiny či subjekty? Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.

Zraniteľné skupiny alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia sú napr.:

- ☞ domácnosti s nízkym príjmom (napr. žijúce iba zo sociálnych príjmov, alebo z príjmov pod hranicou rizika chudoby, alebo s príjmom pod životným minimom, alebo patriace medzi 25% domácností s najnižším príjmom),
- ☞ nezamestnaní, najmä dlhodobo nezamestnaní, mladí nezamestnaní a nezamestnaní nad 50 rokov,
- ☞ deti (0 – 17),
- ☞ mladí ľudia (18 – 25 rokov),
- ☞ starší ľudia, napr. ľudia vo veku nad 65 rokov alebo dôchodcovia,
- ☞ ľudia so zdravotným postihnutím,
- ☞ marginalizované rómske komunity
- ☞ domácnosti s 3 a viac deťmi,
- ☞ jednorodičovské domácnosti s deťmi (neúplné rodiny, ktoré tvoria najmä osamelé matky s deťmi),
- ☞ príslušníci tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl,
- ☞ iné zraniteľné skupiny, ako sú napr. bezdomovci, ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia

4.3 Identifikujte a popíšte vplyv na rovnosť príležitostí.**Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rodovú rovnosť.**

Dodržiujte návrh povinnosť rovnakého zaobchádzania so skupinami alebo jednotlivcami na základe pohlavia, rasy, etnicity, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia veku a sexuálnej orientácie? Mohol by viesť k nepriamej diskriminácii niektorých skupín obyvateľstva? Podporuje návrh rovnosť príležitostí?

Môže mať návrh odlišný vplyv na ženy a mužov? Podporuje návrh rovnosť medzi ženami a mužmi alebo naopak bude viesť k zväčšovaniu rodových nerovností? Popíšte vplyvy.

Pri identifikovaní rodových vplyvov treba vziať do úvahy existujúce rozdiely medzi mužmi a ženami, ktoré sú relevantné k danej politike. Podpora rodovej rovnosti spočíva v odstraňovaní obmedzení a bariér pre plnohodnotnú účasť na ekonomickom, politickom a sociálnom živote spoločnosti, ktoré súvisia s rodovými rolami či pohlavím. Hlavné oblasti podpory rodovej rovnosti:

- ☞ podpora vyrovnávania ekonomickej nezávislosti,
- ☞ zosúladenie pracovného, súkromného a rodinného života,
- ☞ podpora rovnej participácie na rozhodovaní,
- ☞ boj proti rodovo podmienenému násiliu a obchodovaniu s ľuďmi,
- ☞ eliminácia rodových stereotypov.

4.4 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na zamestnanosť a na trh práce.

*V prípade kladnej odpovede pripojte **odôvodnenie** v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov.*

Uľahčuje návrh vznik nových pracovných miest? Ak áno, ako? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.

Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, pre aké skupiny zamestnancov, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod.

Vedie návrh k zániku pracovných miest? Ak áno, ako a akých? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.

Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. Identifikujte možné dôsledky, skupiny zamestnancov, ktoré budú viac ovplyvnené a rozsah vplyvu.

Ovplyvňuje návrh dopyt po práci? Ak áno, ako?

Dopyt po práci závisí na jednej strane na produkcii tovarov a služieb v ekonomike a na druhej strane na cene práce.

Má návrh dosah na fungovanie trhu práce? Ak áno, aký?

Týka sa makroekonomických dosahov ako je napr. participácia na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť, regionálne rozdiely v mierach zamestnanosti. Ponuka práce môže byť ovplyvnená rôznymi premennými napr. úrovňou

<i>miezd, inštitucionálnym nastavením (napr. zosúladenie pracovného a súkromného života alebo uľahčovanie rôznych foriem mobility).</i>	
<i>Má návrh špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov? Ak áno, aké a pre ktoré skupiny?</i>	
<i>Návrh môže ohrozovať napr. pracovníkov istých profesií favorizovaním špecifických aktivít či technológií.</i>	
<i>Ovplyvňuje návrh špecifické vekové skupiny zamestnancov? Ak áno, aké? Akým spôsobom?</i>	
<i>Identifikujte, či návrh môže ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a môže byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo predčasného odchodu z trhu práce jednotlivcov.“</i>	

